

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

בעניין: הקטינים 1. XXX, ת.ז. XXX, ילידת XXX
2. XXX, ת.ז. XXX, יליד XXX
באמצעות האפוטרופא לדין, עוה"ד זיו יאיר (סיוע משפטי)

ובעניין: המבקש היועץ המשפטי לממשלה
נגד

ובעניין: המשיבים 1. XXX, ת.ז. XXX
על ידי ב"ב עוה"ד גילה ברזילי (סיוע משפטי)
2. XXX, ת.ז. XXX
על ידי עוה"ד חן שטח (סיוע משפטי)

פסק דין

מבוא, רקע עובדתי ותמצית השתלשלות ההליך:

- 1
- 2
- 3 1. בפניי בקשת ב"ב היועץ המשפטי מיום 10.9.17 להכרזת הקטינים XXX (ילידת XXX) ו-XXX
- 4 (יליד XXX) - ייקראו להלן: "הקטינים" ולחלופין בשמותיהם הפרטיים, כבני אימוץ
- 5 כלפי אימם, המשיבה מס' 1 - הגב' XXX (להלן: "המשיבה"/"האם") וכלפי אביהם,
- 6 המשיב מס' 2 מר XXX (להלן: "המשיב"/"האב"), זאת על פי עילת האימוץ הקבועה
- 7 בסעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק אימוץ ילדים").
- 8
- 9 2. המשיבים מיוצגים בנפרד מטעם הלשכה לסיוע משפטי והקטינה באמצעות האפוטרופא
- 10 לדין שמונתה לה על פי החלטתי מיום 12.9.17, עוה"ד זיו יאיר. בהחלטה הנ"ל הוּאָרָךְ
- 11 תוקפם של הצווים שניתנו על ידי בית המשפט לנוער לעניין נזקקות הקטינים והוצאתם
- 12 ממשמורת המשיבים, זאת עד למתן החלטה אחרת.
- 13
- 14 3. מעיון בבקשה להכרזת הקטינים כבני אימוץ עולה כי במסגרת החלטות בית המשפט
- 15 לנוער, הועברו הקטינים עוד ביום 19.6.12 לבית משפחות אומנה, שם הם שוהים עד היום.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
4. ישיבות קדם משפט התקיימו במועדים הבאים: 14.11.17, 7.2.18 ו- 30.4.18.
- ראיות הצדדים נשמעו במועדים הבאים: 27.11.18, 11.12.18, 5.2.19, 4.4.19 ו- 16.7.19.
5. **בהתייחס לאם** - מונתה הפסיכולוגית הגב' אתיה חיות כמומחית מטעם בית המשפט (להלן: "המומחית") לצורך מתן חוות דעת בעניין מסוגלותה ההורית של האם. חוות דעתה נושאת תאריך 10.6.18, ת/9.
- בהתייחס לאב** - חרף התנגדותו ובהתאם לסמכות המסורה לבית המשפט על פי תקנה 258"ב(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 מונה מכון שלם (להלן: "המומחה") לצורך הגשת חוות דעת בעניין מסוגלותו ההורית. האב לא שיתף פעולה עם המומחה ובסופו של יום ערך המומחה חוות דעת הכוללת אבחון שערך לקטינים ובחינת קשריהם עם משפחת האומנה בלבד, והגיש המלצותיו ביחס לקטינים. חוות דעת מכון שלם הוגשה ביום 18.11.18 (ת/11).
- לעניין חוות דעת המומחים יורחב בהמשך, בפרק הדיון.
6. סיכומי ב"כ היוהמ"ש הוגשו ביום 13.8.19. סיכומי האם הוגשו ביום 22.10.19. סיכומי האב הוגשו ביום 3.11.19. סיכומי עוה"ד זיו יאיר הוגשו ביום 9.2.20. משכך, ניתן כעת פסק הדין.
- תמצית טענות ב"כ היוהמ"ש בסיכומיו:**
7. כלל גורמי הטיפול אשר היו מעורבים בעניינם של המשיבים ושל הקטינים, לאורך השנים שחלפו מאז הוצאו הקטינים ממשמורת המשיבים היו בדעה כי מצבם ותפקודם של המשיבים אינו מאפשר להם לגדל את הקטינים. לפיכך הומלץ על הכרזתם של הקטינים בבני אימוץ כלפי המשיבים.

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- גדלתיים סגורות -

8. באשר לאם, נערכה לה בדיקת מסוגלות חורית על ידי המומחית, ועל פי חוות דעתה המקצועית האם אינה מסוגלת לקחת אחריות על הטיפול בקטינים ועל כן אימוצם הינו המלצה ברורה, אשר מהווה את האפשרות הטובה ביותר עבורם.
9. באשר לאב, הנ"ל לא התייצב לבדיקת מסוגלות חורית אליה הוזמן. ניתן להסיק מהימנעותו מביצוע הבדיקה את הבנתו כי הממצאים שיעלו בבדיקה יתמכו בבקשה להכרזת הקטינים כבני אימוץ וכן על הקושי הבסיסי בהתנהלותו בשיתוף פעולה עם בית המשפט ועם גורמי הטיפול.
10. בנסיבות המקרה שבפנינו, התקיימה בהתייחס לשני ההורים עילת האימוץ הקבועה בסעיף 13 (א) (7) לחוק אימוץ ילדים. הערכת כלל גורמי הטיפול היא כי המשיבים, שניהם יחד וכל אחד מהם לחוד, אינם מסוגלים בשל מצבם והתנהלותם לדאוג לקטינים כראוי ואין סיכוי כי במצבם או בהתנהגותם יחול שינוי בעתיד הנראה לעין. גם המומחית הייתה שותפה באופן מלא להערכת גורמי הטיפול באשר להיעדר מסוגלות החורית של האם. התנהלות האב, לרבות סירובו לשתף פעולה בעריכת בדיקת מסוגלות חורית ובניהולו של ההליך, מעידה אף היא על היעדר מסוגלותו לגדל את הקטינים.
11. טובת הקטינים כי יוכרזו כבני אימוץ ויזכו לבית משפחה קבועה ויציבה שתוכל ליתן מענה לצרכיהם המורכבים.
12. אשר לסוג האימוץ, לעמדת ב"כ היוהמ"ש יש להורות כי האימוץ יהיה סגור וינתק כל קשר בין המשיבים לבין הקטינים. אשר לצמצום האימוץ בין הקטינים לבין עצמם ובין הקטינים לבין סבתם, התבקש בית המשפט לצמצם האימוץ באופן שישמר קשר בין הקטינים לבין עצמם ובין הקטינים לבין סבתם באמצעות קיום מפגשים 3 פעמים בשנה, זאת כפוף למצבם של הקטינים וצרכיהם ומצבה של הסבתא ותוך מתן שיקול דעת לעו"ס לחוק אימוץ ילדים לשנות ממתכונת זו בהתאם לשיקולים אלו. עוד התבקש בית המשפט להורות על צמצום האימוץ בין הקטינים לבין אחיהם הגדולים, על מנת שבעתיד, במידה ומצבם של הקטינים ומצבם של האחים הגדולים יאפשר זאת, ניתן יהיה לקיים קשר בין האחים, בליווי ופיקוח עו"ס לחוק אימוץ ילדים ועל פי שיקול דעתה.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

תמצית טענות ב"כ האם בסיכומיה:

13. האם הביעה הסכמתה לאימוץ תוך צמצום תוצאות האימוץ בשלושה היבטים:

א. צמצום תוצאות האימוץ בין הקטינים לבין עצמם, זאת על מנת לשמור את קשר האחאות בניהם, כך שייפגשו לכל הפחות אחת לחודש ולא פחות מ-12 פעמים בשנה, כפי שנעשה עד היום.

ב. צמצום תוצאות האימוץ בין הקטינים לבין סבתם, כך שימשיכו להיפגש בביתה אחת לחודש כפי שנעשה עד היום.

ג. צמצום תוצאות האימוץ בין הקטינים לבין אחיהם XXX ו XXX, על מנת לשמור על קשר האחאות בניהם, כך שייפגשו לכל הפחות אחת לשלושה חודשים ולא פחות מ-4 פעמים בשנה, בבית סבתם בליווי גורמי הרווחה ו/או במרכז קשר ככל שהדבר יהיה נחוץ.

תמצית טענות ב"כ האב בסיכומיו:

14. האב טוען כי אין להכיר בקטינים כברי אימוץ ויש לחדש את הקשר בינו לבין הקטינים. ואולם אם יכריע בית המשפט כי הקטינים יוכרזו כברי אימוץ, עותר הוא לצמצם את תוצאות האימוץ באופן שישמר קשר בין האחים ויתקיימו בניהם לא פחות מ-12 מפגשים בשנה כפי שנעשה עד היום. כמו כן, אם יוכרזו הקטינים כברי אימוץ מבקש האב אפשרות לקיים עמם קשר לפחות מספר פעמים בשנה. לטענתו, היעדר שיתוף הפעולה מצדו לא נבע מכך שוויתר על ילדיו. לתחושתו, האם העלילה עליו עלילות שווא באופן שדינו כבר נחרץ.

תמצית טענות האפוטרופא לדין בסיכומיה:

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
15. הנייל מצטרפת לעמדת ב"כ היוהמ"ש. היא סוקרת בסיכומיה את השתלשלות קורות חייהם של הצדדים ושל הקטינים וכן את השתלשלות ההליך. היא סומכת על חוות דעת המומחים אשר הוגשו לתיק בית המשפט ולעמדתה חוות הדעת תומכות בעמדת ב"כ היוהמ"ש לעניין קיום עילת האימוץ הקבועה בסעיף 13 (א) (7) לחוק אימוץ ילדים. לעמדתה, הוכח שהמשיבים אינם מסוגלים לדאוג כראוי לאף לא אחד מהקטינים בעתיד הנראה לעין ובפועל הינם חסרי מסוגלות הורית.
16. לעמדתה, טובת הקטינים כי יוכרזו כברי אימוץ ויזכו להישאר בבית משפחות האומנה אצלן הם שוהים וכך יוכלו להמשיך ולקבל מענה למלוא צרכיהם.
17. לעניין סוג האימוץ, לעמדת האפוטרופא לדין אין מקום לצמצום תוצאות האימוץ בין הקטינים לבין מי מהמשיבים ויש לקבוע כי האימוץ יהיה סגור. מנגד, יש להורות על צמצום תוצאות האימוץ בין הקטינים בינם לבין עצמם, ובין הקטינים ובין סבתם כפי המתווה שהוצע על ידי ב"כ היוהמ"ש. אין מקום לאפשר קשר בין הקטינים לבין אחיהם הבוגרים.
18. עד כאן בתמצית, טענות הצדדים בסיכומיהם בעניין זה יורחב בהמשך בפרק הדיון שלהלן.
- דיון:
19. אין חולק, כי ככלל, זכותם וחובתם של הורים לגדל את ילדיהם ולטפח להם את צרכיהם וכן זכותם של ילדים לגדול אצל הוריהם. המשפט מכיר בחשיבותו של הונא המשפחתי ובצורך להגן על האוטונומיה שלו. ואולם, זכות זו אינה מוחלטת. שעה שמתקיימת אחת העילות הקבועות בסעיף 13 (א) לחוק אימוץ ילדים, רשאי בית המשפט להכריז על קטין כבר אימוץ. אין צורך להכביר מילים על הקושי הכרוך בהכרעה בבקשה מסוג זה אשר משמעותה הינה היכן יגדל הקטין, האם בבית הוריו הביולוגים או אצל הורים מאמצים.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

1 יודגש כי השאלה איננה האם ההורה הביולוגי רוצה לדאוג לילדו, אלא האם הוא מסוגל
2 לדאוג לו כראוי. זהו עיקרה של ההכרעה בבקשה שבפני, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך
3 להלן. ואולם, בטרם אבחן את הראיות שהונחו בפני לגופן, אפרט בקצרה את קורות
4 חייהם של הצדדים ושל הקטינים, זאת לצורך השלמת והבנת התמונה העובדתית
5 העומדת ברקע ההכרעה המשפטית.
6
7

האם:

9 20. קורות חייה של האם פורטו בהרחבה בבקשה להכרזת הקטינים כבני אימוץ והדברים לא
10 נסתרו. מן החומר שנפרס בפני בית המשפט עולה כי האם הינה גרושה, יהודיה, ילידת
11 XXX. היא אובחנה כסובלת מהפרעה סכיזואפקטיבית, כאשר ברקע התמכרות לסמים
12 ובעברה מספר רב של אשפוזים פסיכיאטרים. היא אינה עובדת ומתקיימת מקצבה שהיא
13 מקבלת על ידי המוסד לביטוח לאומי בשל מצבה הנפשי. נוסף לקטינים נשוא ההליך
14 שבפני, יש לה עוד 4 ילדים, שניים מהם עדיין קטינים ומשותפים עם המשיב, אשר
15 מצויים במשפחות אומנה ושניים מהם כבר בגירים, מנישואיה הראשונים. האם סבלה
16 מאלימות מבן זוגה הראשון ועברה למעון לנשים מוכות. שני ילדיה מנישואיה הקודמים
17 חוו חוסר יציבות מתמשך. בחודש יוני XXX, על רקע אירוע של דקירה שביצעה האם
18 כלפי האב, נעצרה האם ובהמשך הועמדה לדין ונשלחה למאסר. היא שוחררה ממאסר
19 בחודש אפריל XXX. לאחר שחרורה ממאסר, אושפזה האם 5 אשפוזים פסיכיאטריים.
20 היא התגוררה עם אמה ובהמשך עברה להתגורר עם אביה. מאז שחרורה מהאשפוז
21 האחרון בחודש אפריל XXX, היא נמצאת בקשר עם עו"ס מחלקת הרווחה באזור
22 מגוריה, המסייעת לה בתיווך לצורך מיצוי זכויותיה מול המוסד לביטוח לאומי ומול
23 משרד הבריאות לשם קבלת "סל-שיקום" לטובת סיוע וליווי סוציאלי, תעסוקתי וכלכלי.
24
25
26

האב:

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

21. גם קורות חייו של האב פורטו בבקשה ולא נסתרו. מן החומר שהוצג בפניי עולה כי האב הינו יהודי, גרוש, יליד XXX. הקטינים אינם רשומים תחת שמו, אולם שני הצדדים הצהירו שהוא אביהם. האב מתקיים מעבודות מזדמנות ומקצבת הבטחת הכנסה ומתדרדר לשימוש בסמים ובאלכוהול מידי פעם, מאז היותו נער. בשל אי התמדתו בהגעה ליחידה לטיפול בהתמכרויות והכחשתו את מצבו, הוא לא טופל באופן רציף. הוא נעדר קורת גג קבועה, בזמנו התגורר במסגרת לחסרי דיור ולאחר מכן בשכירות בסיוע היחידה לדרי רחוב במחלקת הרווחה. בביקור בית שנערך בדירתו, נמצאה הדירה מוזנחת מאוד, עמוסה בציוד וריהוט שבור, כאשר הוא מגדל באחד החדרים יונים ובזירה לכלוך וריח רע. האב מלווה ומטופל על ידי עו"ס היחידה לדרי רחוב. כמו כן, כאמור טופל בעבר על ידי היחידה להתמכרויות, אולם הטיפול הופסק בסמוך לחודש ינואר XXX זאת בשל אי התמדה ועל רקע הכחשתו של האב את התמכרותו. במהלך תקופות המעקב השונות ביחידה לטיפול בהתמכרויות, נמצאו עדויות לשימוש האב בסמים והוא אף הודה בכך. כמו כן, דווח על שימוש באלכוהול.

הקטינים:

22. אשר ל-XXX – מן המתואר לעיל עולה כי עד להוצאתה של XXX ממשמורת הוריה ביום 5.6.12, היא סבלה מהזנחה קשה. תחילה, הועברה לבית משפחתו של רב ב-XXX, מכר המשפחה, שם שהתה כשבועיים ובהמשך, ביום 19.6.12 הועברה לבית משפחה אומנת, שם היא שוהה עד היום. תחילה שהתה עמה אחותה הגדולה XXX, אולם לאחר מכן הועברה ל-XXX למשפחה אחרת. XXX פגשה את האם במסגרת ביקורים שנערכו בבית הסוהר ואת האב, אחת לשבועיים באופן לא רציף. בנוסף, נפגשה אחת לחודש עם סבתה, אמה של האם ועם כלל אחיה. XXX נקלטה בבית משפחת האומנה ונקשרה לבני המשפחה. היא סבלה מהתפרצויות ועם קיצוניות, סיכון עצמי, חרדות, קשיי חרדמות וקשיי וויסות במצבי מצוקה ותסכול. בשל כך הופנתה לטיפול ביחידה לגיל הרך בבית החולים XXX ועם הזמן חל שינוי במצבה. ההערכה המקצועית של גורמי הטיפול בהתייחס ל-XXX הינה שכל שינוי מאיים ומאתגר את האיזון שחל במצבה וכי היא

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

1 זקוקה לקביעות ומובנות בחייה, לתיווך במצבים של מעברים וליווי בתהליך של
2 הסתגלות לשינויים. לפיכך הומלץ לשקוד בכבוד ראש עריכת שינויים שאינם הכרחיים
3 בחייה.
4
5 23. אשר ל-XXX – גם הוא, כמתואר לעיל סבל מהזנחה קשה בעת ששהה עם האם. עם
6 ההתדרדרות במצבה הנפשי של האם, הועבר גם XXX לבית משפחת הרב ובהמשך, ביום
7 19.6.12, הועבר לבית משפחה אומנת שם הוא שוהה מאז. יצוין כי הקטינים הועברו לבית
8 משפחות נפרדות, לאחר שלא נמצאה משפחה שתוכל לקבל אותם ביחד. הקשר בין XXX
9 ובין משפחתו דומה למתואר לעיל בהתייחס ל-XXX. על פי דיווח מנחת האומנה, XXX
10 נקלט היטב במשפחת האומנה והוא רואה בבני המשפחה את משפחתו היחידה. על רקע
11 התקפי זעם, חרדות, פחדים והתנהגות מסכנת שגילה XXX, הוא הופנה לטיפול רגשי
12 וטיפול הידרותרפי. בטיפול עלו טראומות מתקופת ילדותו המוקדמת. לאחר טיפול רגשי
13 הופנה XXX למרפאה לגיל הרך בבית החולים XXX, שם נמצא בין היתר שהוא סובל
14 מהפרעות קשב וריכוז עם מרכיב של הפרעת התנהגות וחרדה, בטחון עצמי ירוד וקשיים
15 מוטוריים ותחושתיים. הומלץ על המשך מעקב, טיפול פסיכותרפי ותרופתי והדרכת
16 הורים במסגרת המרפאה.
17

טיפול שירותי הרווחה במשיבים ובקטינים:

18
19
20 24. כמתואר בבקשה להכרזת הקטינים כבני אימוץ, הבית בו התגוררו הקטינים נמצא במצב
21 של הזנחה קשה, הקטינים היו מוזנחים ורעבים והגיעו באופן לא סדיר ומועט ולחלופין
22 לא הגיעו כלל למסגרות החינוכיות. שולבה לאם סומכת וכן ניתן לה סיוע במיצוי
23 זכויותיה מול המוסד לביטוח לאומי, סיוע בשכר דירה, תרומת רהיטים, סלי מזון וסיוע
24 כלכלי. הוצע לה לעבור להתגורר בדיר ציבורי אבל היא סירבה. לאחר ביקורי בית
25 דחופים שנערכו והעדר שיתוף פעולה מצד האם הופסקה עבודת הסומכת והתקיימה
26 וועדה לתכנון טיפול בעניינים של הקטינים. בסופו של יום, בעקבות קשר שיצרה האם
27 ביום 5.6.12 עם מוקד ארצי של משרד הרווחה ומסרה כי מצבה התדרדר והיא מבקשת

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

1 שייקחו את ילדיה על מנת שתוכל להתאשפו אשפוז פסיכיאטרי, הגיעה עו"ס כוננית
2 לביתה ומצאה את הבית והקטינים במצב של הזנחה קשה בעקבותיה פנתה לבית המשפט
3 לנוער. על פי החלטות בית המשפט לנוער מיום 7.6.12, הוצאו הקטינים ממשמורת
4 המשיבים ושהו בביתו של הרב עד למציאת מסגרת מתאימה עבורם. האם לא פנתה
5 לאשפוז, בשעות הערב של אותו יום לאחר שדקרה את האב, נעצרה, נשפטה ונשלחה
6 למאסר כמתואר לעיל. כלל ילדי הצדדים הועברו למשפחות אומנה.

חוות דעת המומחית:

7
8
9
10 25. בהחלטתי מיום 14.11.17, הוריתי לצדדים להגיע להסכמה לעניין זהות המומחה שימונה
11 לצורך עריכת בדיקת מסוגלות הורית לצדדים וככל שלא יגיעו להסכמה, ימונה מומחה על
12 פי שיקול דעתי.

13 הצדדים הגיעו להסכמה, לפיה תמונה הפסיכולוגית ד"ר אתיה חיות כמומחית מטעם בית
14 המשפט לצורך עריכת בדיקת מסוגלות הורית לאם ובחינת טובת הקטינים. להסכמה זו
15 ניתן תוקף של החלטה.

16
17 26. חוות דעת המומחית נושאת תאריך 10.6.18 (סומנה ת/9), ניתנה בחתייחס למסוגלותה
18 ההורית של האם. בעמוד 5 לחוות הדעת, בפרק שכותרתו "סיכום המבחנים" מצינת
19 המומחית כי האם פועלת ברמה אינטליגנציה נמוכה מאוד וכן שקיימים סימנים
20 מובהקים לירידה קוגניטיבית אצל. לעמדתה ניתן להגדיר את מצבה של האם כיום,
21 כפגיעה כרונית פרמננטית באישיות. אשר למסוגלותה ההורית- זו דלה ונמוכה וכמעט
22 אינה קיימת.

23
24 27. בפרק שכותרתו "דיון בממצאי המבחנים והמלצות" כותבת המומחית ואביא את הדברים
25 כלשונה מפאת חשיבותם, כדלקמן:

26 " התמונה המתקבלת ממצבה הנוכחי של XXX היא של ליקוי זכרונות של אישה
27 שחומריה המנטליים לא רק קבורים אלא גם מתכלים ועל כן ניתן לשער שלא צפוי כל
28 שיפור במצבה הנפשי. נדמה שגם היא עצמה אינה מצפה לתיקון המצב או להחלמתה

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בבירה

- ב ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -

ואינה יכולה אלא להיות משובללת בתוך מתחם סגור, מפלט נפשי, שם היא חיה בצמצום ורק למראית העין.

התשובה לשאלה האם XXX יכולה לגדל את ילדיה הנה ברורה לה וגם ברורה מתוך ממצאי האבחון: היא אינה מסוגלת לקחת אחריות על הטיפול בעצמה ולבטח על אחרים הזקוקים לה, לכן אימוצם של הילדים הנה המלצה ברורה ומהווה את האפשרות הטובה ביותר עבורם."

בהמשך מתייחסת המומחית לשאלת סוג האימוץ ובעניין זה יורחב בהמשך.

28. האם מציינת בסיכומיה, את היותה מאובחנת כפגועת נפש וכן את הקשיים שחוותה בשל כך שהאב, לטענתה, התעלל בקטינים מינית וכלשונה, בפסקה 5 לסיכומיה "ועם כל זאת- עדיין יש בה היכולת לראות את טובת הילדים על פני הדחף הראשוני של התנגדות לאימוץ שכן האם מאוד מודעת ומאוד מבינה את ההשלכות הקשות של האימוץ, והסכמתה לאימוץ תוך צמצום תוצאותיו, נובעת מתוך כך שהיא שמה אך ורק את טובתם לנגד עיניה". מהאמור לעיל, עולה הסכמתה של האם להכרזת הקטינים כבני אימוץ כלפיה, תוך שהיא מתמקדת בטיעוניה בעניין סוג האימוץ בלבד ולשיטתה, יש להורות על אימוץ פתוח. עיון בסיכומי האם, מלמד כי היא אינה טוענת מאומה כנגד חוות דעת המומחית. משכך, יש מקום לקבל את חוות הדעת ככתבה וכלשונה. כמו כן, עיון בחקירת המומחית בישיבה שהתקיימה ביום 5.2.19, מלמד כי המומחית נחקרה בשאלת סוג האימוץ בלבד, האם סגור או פתוח ולא בשאלה האם יש להכריז על הקטינים כבני אימוץ כלפי האם, שכן האם למעשה הסכימה לכך. לעניין חקירת המומחית בשאלת סוג האימוץ אתיחס להלן בהמשך.

חוות דעת מכון שלם:

29. בדיון שהתקיים ביום 7.2.18 (בדיון זה, לא נכח האב), הביעה ב"כ בשמו התנגדות לביצוע בדיקת מסוגלות הורית. לדבריו, הטעם המרכזי להתנגדות הוא עניין דתי. כמו כן הוא לא סומך על ההליך ועל כל מומחה שימונה. בסיום הדיון, ניתנה לב"כ האב אורכה של 15 יום

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

- 1 לצורך הגשת הודעה לעניין היעדר התייצבות המשיב לדיון שנקבע. הסבר להיעדר
- 2 ההתייצבות ניתן ע"י המשיב בתצהיר אשר הוגש מטעמו ביום 5.3.18.
- 3
- 4 30. ביום 30.4.18 התקיימה ישיבת קדם משפט. האב התייצב לדיון ושב והביע את התנגדותו
- 5 לעריכת בדיקת מסוגלות הורית (עמוד 3, שורות 13-19). בסיום הדיון, חרף התנגדות האב
- 6 לעריכת בדיקת מסוגלות הורית ומכוח הסמכות המסורה לבית המשפט למנות מומחה על
- 7 פי שיקול דעתו אף בהיעדר הסכמה, נוכח מהות ההליך והנחיצות בביצוע הבדיקה הורית
- 8 כי הבדיקה תיערך על ידי מכון שלם. עוד הוריתי כי נוכח השקפתו הדתית של האב,
- 9 תיערך הבדיקה על ידי מומחה ממין זכר.
- 10
- 11 31. חוות הדעת של מכון שלם הוגשה ביום 18.11.18 (סומנה ת/11). בחוות הדעת מצוין כי
- 12 האב סרב לשתף פעולה עם תהליך האבחון. ולפיכך נערכו על ידי מכון שלם דוח פסיכו-
- 13 דיאגנוסטי לXXX, ראיון עם ההורים האומנים שלה, דוח פסיכו-דיאגנוסטי לXXX
- 14 וראיון עם ההורים האומנים שלו. בפרק הדיון והמלצות, נכתב כי חוות הדעת מתייחסת
- 15 לטובת הקטינים בלבד. מתואר כי שני הקטינים מצאו במשפחות האומנה שלהם עוגן
- 16 בטוח וטובת שניהם להמשיך ולחיות כל אחד במשפחה האומנת שלו בהסדר של אימוץ,
- 17 זאת בכפוף לכך שבית המשפט ימצא לנכון לשלול את מסוגלותם ההורית של ההורים
- 18 הביולוגים על הקטינים. עוד הומלץ ביחס לשני הקטינים לשקול לחיוב אפשרות של
- 19 שמירה של פתח לקשר עם המשפחה הביולוגית בצורה של מספר מפגשים בשנה עם טבתם
- 20 ובינם לבין עצמם. התזירות שהומלצה למפגשים בין הקטינים בנוכחות הסבתא הינה,
- 21 שלושה מפגשים בשנה. אשר לXXX, הומלץ כי מספר המפגשים בינה לבין הסבתא, ייקבע
- 22 בהתאם לצרכיה ולמצבה ואין מניעה למספר מפגשים מעבר למפגשים עם אחיה והסבתא.
- 23
- 24 32. ד"ר מרדכי שרי, מנחל מכון שלם, נחקר בישיבה שהתקיימה ביום 5.2.19 עיקר חקירתו
- 25 נסובה סביב שאלת סוג האימוץ, אליה אתייחס בהמשך. אשר לבקשה עצמה להכרזת
- 26 הקטינים כבני אימוץ, העיד שהאב לא הגיע לפגישה. לטענתו של האב כפי שהעיד ד"ר
- 27 שרי, יש לו פוביה מפסיכולוגים ופסיכיאטרים. ד"ר שרי העיד שלא נתקל בפוביה כזאת
- 28 ולדעתו העובדה שבסופו של דבר הוא לא הגיע לבדיקה כל כך חשובה וכל כך משמעותית

בתי המשפט

אמץ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 לעניין הקשר שלו עם ילדיו, מדברת בעד עצמה. הוא שב וחידד את עמדתו שטובתה של
- 2 XXX להיות מאומצת על ידי משפחת האומנה. הוא הסביר שההעדפה של משפחת
- 3 האומנה להישאר בסטטוס של הורים אומנים נובעת משיקולים כלכליים, שכן ההוצאות
- 4 על הטיפולים עבור XXX מוחזרות להם היום כהורים אומנים. לעמדתם, אם השירות
- 5 למען הילד יאפשר אימוץ טיפולי תוך מימון הטיפולים שהיא נזקקת להם, יש נכונות
- 6 מצדם לאמצה. כלשונו של ד"ר שרי "הם קשורים לXXX, רוצים שתהיה אצלם לטווח
- 7 ארוך, רואים שהותה לטווח ארוך, אם לא יהיה סידור כלכלי היא תהיה בטווח ארוך
- 8 באומנה אצלם, הם רואים בה משפחה והיא רואה עצמה... כמובן שטובתה של XXX
- 9 היא להיות באימוץ" (עמ' 8-9 לפרוטוקול). בהמשך נחקר ד"ר שרי באשר לשאלת סוג
- 10 האימוץ ולסוגיה זו אתייחס בהמשך.
- 11
- 12 33. כידוע, שאלת מסוגלותו החורית של הורה אינה עניין של ידיעה שיפוטית, ועל כן נעזר בית
- 13 המשפט בעניין זה בחוות דעת של מומחים. נפסק כי "ראוי הוא כי בית המשפט יסתמך
- 14 על חוות דעת מומחים בתחום, מה גם שאלה מבוססות על תשתית עובדתית ענפה
- 15 ומפגשים מקצועיים מקיפים עם הצדדים לעניין" (ראו: בע"מ 6593/06 פלוני נ' היועמ"ש
- 16 [פורסם בבנו] (22.3.07), רע"א 669/00 פלוני נ' פלוני, פ"ד כד (3) 196, 225).
- 17
- 18 34. הלכה מושרשת היא כי "הכלל שנקלט בפסיקה הוא, כי על בית המשפט לאמץ את
- 19 המלצות המומחים אותם מינה, מקום בו חוות הדעת שיצאה תחת ידם הינה הגיונית
- 20 ומשכנעת", וכן: "בית המשפט יסטה מהמלצות המומחים אך אם קיימים טעמים
- 21 נכבדים ובעלי משקל ממשי המצדיקים זאת" (ראו: בע"מ 6593/06 פלוני נ' היועמ"ש
- 22 [פורסם בבנו] (22.3.07) פסקה 2 לפסק דינו של כב' השופט סי' גובראן והאסמכתאות
- 23 המובאות שם).
- 24
- 25 35. נפסק כי לחוות דעתם של המומחים "נודעת חשיבות רבה, אם כי לא בלעדית, בתיקים
- 26 כגון דא, שלקושי האינהרנטי הטמון בהם, מתווסף הניסיון הבלתי אפשרי לחזות את

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- נ ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -

1 הנולד במציאות מורכבת ולא ודאית" (ראו: בע"מ 2355/14 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו]
2 (2014) בפסקה ז').
3

4 36. כאמור לעיל, האם בסיכומיה אינה מתנגדת לחוות דעת המומחית לעניין הכרזת הקטינים
5 כבני אימוץ וכל טענותיה מתמצות בשאלת סוג האימוץ. אשר לאב, טענותיו כנגד חוות
6 דעת מכון שלם נטענו בשפה רפה ועיקר טענותיו נסובו סביב שאלת סוג האימוץ. האמור
7 לעיל, מהווה טעם נוסף למסקנתי לעניין אימוץ חוות דעת המומחים באשר להכרזת
8 הקטינים כבני אימוץ.
9

10 סקירת חומר הראיות שהובא בפני בית המשפט:
11

12 37. בנוסף לחוות דעת המומחים, נשמעו בפני בית המשפט עדים נוספים. סקירת עדותם של
13 הנ"ל תומך, מחזק ועולה בקנה אחד עם חוות דעת המומחים. אתייחס להלן בקצרה
14 לעדותו של כל אחד מהעדים הנ"ל בנפרד.
15

16 עו"ס לחוק הנוער הגב' XXX:
17

18 38. הנ"ל חתמה על תצהיר עדות ראשית ביום 15.8.17 (סומן ת/1), במסגרתו הצהירה כי
19 החלה לטפל בעניינם של הקטינים עוד בחודש דצמבר 2011, ופרטה באריכות את
20 מעורבותה בטיפול בעניינם של הקטינים במסגרת תפקידה כעו"ס לחוק הנוער במחלקה
21 לשירותים חברתיים ב-XXX. לדבריה, התרשמה שהאם מתקשה מאוד בתפקודה ההורי
22 וגם לא הצליחה לקחת אחריות על מצבה שלה. כך גם באשר לאב. גם מערכת היחסים בין
23 הצדדים הייתה בלתי יציבה. להערכתה, חרף רצונם של הצדדים לגדל את הקטינים
24 ולהשתקם, הסיכוי שיצליחו להתגייס ולהתמיד בתכנית טיפולית לטובת שיקום תפקודם
25 הינו קטן ובכל מקרה מדובר בשיקום שידרוש זמן ממושך. להערכתה המקצועית
26 הקטינים זקוקים להמשך שהות במשפחה יציבה שתוכל להיענות לצרכיהם לטובת
27 התפתחותם התקינה ומיצוי הפוטנציאל שלהם.
28

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -

39. הנ"ל נחקרה על תצהירה ביום 27.11.18 (באמצעותה הוגשו מסמכי תיק הנוער – ת/2).
בחקירתה הנגדית ע"י עוה"ד יאיר שבה ואישרה את היעדר תפקודה של האם וכתוצאה
מכך את היותם של הקטינים מוזנחים – ללא מסגרת חינוך, ללא תזונה ראויה, ללא
משחקי העשרה, לבושים בצמצום וכן מוזנחים מבחינה רגשית (עמ' 6 לפרוטוקול). אשר
לXXX, העידה שעם כניסתה של האם להריון עמו היא הפסיקה את הטיפול התרופתי
ומצבי הרוח שלה היו מאוד הפכפכים (עמ' 8 לפרוטוקול).

עו"ס הגב' XXX:

40. הנ"ל עו"ס לחוק הנוער בעיריית XXX, חתמה על תצהיר עדות ראשית ביום 30.7.17
(ת/3). היא הצהירה שהחלה לטפל בעניינם של הקטינים בחודש אפריל 2015 לאחר
שהתיק הועבר מהמחלקה לשירותים חברתיים בXXX למחלקה לשירותים חברתיים
בעיריית XXX. היא תיארה באריכות את השתלשלות ההליכים בעניינם של הקטינים
בבית המשפט לנוער ובאמצעותה הוגשו המסמכים הנוגעים לטיפול בקטינים על פי חוק
הנוער על ידה (ת/4). להערכתה המקצועית, הקטינים מתמודדים עם השלכות חוויות
העבר שחוות כתוצאה מתפקודם הלקוי של ההורים. ההורים במשך שנים אינם מצליחים
להתמיד בתהליך טיפולי ומשקם של יכולותיהם. להערכתה המקצועית, טובתם של
הקטינים, מצבם הרגשי וצרכיהם, מחייבים המשך שהותם בבית משפחה קבועה וציבה
אשר תעניק להם את הביטחון, הקביעות והוודאות להם הם נזקקים על מנת להתפתח
כיאות ולייצב את מצבם. לעמדתה, טובתם של הקטינים שיוכרזו כבני אימוץ כלפי
הוריהם (סעיף 40 לתצהירה).

41. הנ"ל נחקרה בישיבה שהתקיימה ביום 27.11.18. חקירתה התמקדה בעיקרה בשאלת
הקשר בין ההורים לבין הקטינים ולעניין זה אתייחס בהמשך.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -

עו"ס הגב' XXX:

- 1
- 2
- 3 42. הנ"ל עו"ס במחלקה לשירותים חברתיים בעיריית XXX, חתמה על תצהיר עדות ראשית
- 4 ביום 27.8.17 (5/ת). הנ"ל מלווה את עניינם של הצדדים והקטינים מזה שנים, היא
- 5 הצהירה שארבעת ילדיהם של הצדדים הינם ילדים שצרכיהם מורכבים ומצבם הרגשי
- 6 פגיע ולא יציב. הם נזקקים לתמיכה הורית וטיפולית מקיפה, עקבית ואינטנסיבית
- 7 וההורים הביולוגים שלהם אינם יכולים להעניק להם זאת. להערכתה המקצועית, טובתם
- 8 של הקטינים, מצבם הרגשי וצרכיהם מחייבים המשך שהותם בבית משפחה קבועה
- 9 ויציבה שתעניק להם ביטחון, קביעות וודאות להם הם נזקקים. לדבריה, טובת הקטינים
- 10 כי יוכרזו כבני אימוץ כלפי הוריהם.
- 11
- 12 43. הנ"ל נחקרה בישיבה שהתקיימה ביום 27.11.18. היא השיבה לב"כ האם שהכירה את
- 13 האם לאחר שחרורה ממאסר בחודש אפריל XXX, לאחר ששחררה ממאסר, הייתה
- 14 יוצאת מאשפוז ונכנסת לאשפוז. עוד העידה, שהקשר בין הקטינים לבין הסבתא היה קשר
- 15 מיטיב. לדבריה, בעת שהאם ריצתה עונש מאסר ביקשו שירותי בית הסוהר להפסיק את
- 16 המפגשים משום שהאם הגיבה נפשית קשה לאחר קיום המפגשים.
- 17 בהתייחס לאב - העידה שהאב הופנה להדרכה ביחידה לטיפול בתתמכרויות, ותחילה הגיע
- 18 לפגישות אבל לא הראה נכונות לטיפול. לדבריה, לא שיתף פעולה עם ממצאי הוועדות
- 19 שהתקיימו בעניינם של הקטינים. היא תארה שלא הייתה עקביות במפגשים של האב עם
- 20 הילדים, כולל הגדולים, ובעקבות דיווחים בדבר שימוש באלכוהול הוחלט להפסיק את
- 21 המפגשים. הטיפול לא צלח, הוא המשיך לגלות עניין בילדים אבל בפועל לא התקיימו
- 22 מפגשים לאחר שעלה חשד בדבר פגיעה מינית שביצע כלפי הקטינה XXX.
- 23

עו"ס הגב' XXX:

- 24
- 25
- 26 44. הנ"ל עובדת כעו"ס משפחות במחלקה לשירותים חברתיים בעיריית XXX מאז שנת
- 27 2015. היא חתמה על תצהיר עדות ראשית ביום 28.8.17 (6/ת), במסגרתו הצהירה שהחלה

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 לטפל באם בחודש פברואר 2017. היא תארה את הליווי הטיפולי שלה את האם מאז
- 2 חודש פברואר 2017 ועד חודש אוגוסט 2017. לדבריה, לאחר שחרורה של האם מאשפוז
- 3 פסיכיאטרי בחודש אפריל 2017 חלה התייצבות מסוימת במצבה, היא הביעה רצון עז
- 4 לראות את ילדיה, אולם נראה שהיא מבינה שבמצבה הנוכחי היא אינה יכולה לקבל
- 5 אותם לרשותה ולגדל אותם. זו היא גם הערכתה המקצועית של העו"ס. לדבריה, יש צורך
- 6 בהתמדה במעקב פסיכיאטרי, טיפול תרופתי וליווי וטיפול. התחליף הנ"ל דורש שיקום
- 7 ושינוי דפוס חייה תכלתי יציב ויידרשו ממנה כוחות רבים על מנת לעמוד בתהליך.
- 8
- 9 45. הנ"ל נחקרה בישיבה מיום 27.11.18. היא העידה שהאם נקלטה בהוסטל. היא תארה
- 10 שהאם הופנתה להשתלבות בתכנית מימד, כאשר לדבריה תכנית זו יכולה להועיל לקשר
- 11 בינה לבין הקטינים XXX ו XXX, זאת לעומת הקשר עם הקטינים XXX ו XXX.
- 12 בהתייחס לסבתא, העידה שהיא מהווה דמות מוכרת עבור XXX ו XXX והם נהנים
- 13 מהמפגש עמה. בחקירתה הנגדית ע"י האפוטרופא לדין, העידה שהאם מבקשת לראות
- 14 את XXX ו XXX אולם לא פנתה אליה בעניין טיפולים שהם נזקקים להם וגם לא
- 15 ביקשה להתייעץ, להיעזר או להבין את מהות הטיפולים להם הם נדרשים.
- 16

עו"ס הגב' XXX:

- 17
- 18
- 19 46. הנ"ל עו"ס היחידה לדיירי רחוב, התמנה על תצהיר עדות ראשית (ת/7) ביום 11.10.18.
- 20 בתצהירה גוללה את הטיפול שקיבל האב ביחידה לטיפול בדרי רחוב מאז שנת 2013 ועד
- 21 סוף שנת 2017. היא החלה לטפל בו בחודש נובמבר 2013 ואז הפנתה אותו לטיפול ביחידה
- 22 להתמכרויות על רקע שימוש בסמים בו הודה. בפועל, לאחר כחצי שנה ניתק האב את
- 23 הקשר עם היחידה. היא תיארה ביקורי בית שנערכו בביתו של האב אשר העידו על הזנחה
- 24 פיזית קשה של הדירה ושל האב וכן על המשך התמכרותו לסמים. בחודש נובמבר 2017,
- 25 הופסק הטיפול באב במסגרת היחידה לדרי רחוב, זאת לאחר מיצוי תקופת הטיפול
- 26 המקסימלית האפשרית על ידי היחידה. היא הצהירה שלאורך תקופת טיפולה באב,
- 27 הקשר עמו התאפיין בסיוע קונקרטי סביב צרכיו השונים בדיוור, בתעסוקה ובהפניה
- 28 לטיפול בהתמכרות ממנה הוא סובל. ההתרשמות שלה מהאב, על סמך הקשר האישי

בתי המשפט

בית משפט לענייני משפחה חיפה

אמצ 49/17
24171-09-17

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלות יים סגורות -

- 1 שלח עמו ודיווחי הגורמים השונים שטיפלו בו, הייתה שהוא מגלה קושי גדול
2 בהתארגנות, קושי להתמיד ולקחת אחריות לטובת ביצוע שינוי ושיפור, ולו קטן, באורך
3 חייו ותפקודו. הוא גילה פער גדול בין המוטיבציה והרצון עליהם הצהיר כל העת
4 להשתקם ובין היכולות לעשות כן, כפי שהפגין בפועל.
5
6 47. הנ"ל נחקרה על ידי ב"כ האב בישיבה מיום 11.12.18. היא העידה שפגשה את האב
7 לאחרונה בסוף שנת 2016. היא לא יכלה לומר היכן הוא מתגורר כיום. היא נשאלה לגבי
8 ריבוי המלווים שהוצמדו לאב והשיבה שהאב אותר ברחובות XXX, התקבל ליחידה,
9 מוצו זכויותיו מול משרד השיקום והוא הופנה להמשך טיפול ביחידה להתמכרויות. הוא
10 התקשה מאוד להתמיד בקשר וכך דווח על ידי סטודנט שליחה אותו בשם XXX. הנ"ל
11 הצהירה שלא הייתה בקשר עם האם ולא פגשה אותה. בחקירתה הנגדית לאפוטרופא
12 לדין, העידה שהאב סיפר על עצמו שהוא התחיל לעשן חשיש בגיל 13 וגראס בגיל 17
13 ושריצה 5 תקופות של מאסר. עוד העידה, שבעת ששהה בבית שלי"ב דווח בחודש ינואר
14 2013 על התמכרות לאלכוהול. לדבריה הוא דיבר על הילדים והביע שמחה שהם גדלים
15 במשפחה נורמטיבית עד שהוא יתארגן. עיקר הטיפול ביחידה נוגע למיצוי זכויות והפנייה
16 לגורמים מטפלים וניכר היה קושי בהתמדה שלו.
17

ד"ר XXX:

- 18
19
20 48. הנ"ל רופאה פסיכיאטרית במחלקה ובמרפאה הפסיכיאטרית לילד ולמתבגר בבית
21 החולים XXX. היא חתומה על הערכה שנעשתה על ידה ל-XXX מיום 12.12.17 (ת/13).
22 היא נחקרה בישיבה מיום 4.4.19 בהשלמת חקירה ראשית לעוה"ד קפלן והעידה כי ראתה
23 את הקטינה פעם אחת ויחידה ביום 12.12.17, כאשר הופנתה דרך מרפאה דחופה בשל
24 התפרצויות זעם, אלימות בבית וברחות. לדבריה, היא הוזמנה למעקב פעם נוספת, אולם
25 לא הגיעה ובהמשך הבינה שהחלה מחדש את החליך הקבלה למרפאה ושהיא נמצאת
26 במעקב פסיכיאטרי אצל רופא אחר עד היום. בחקירתה הנגדית על ידי עוה"ד ברזילי,
27 העידה שהמליצה על טיפול תרופתי ל-XXX בתרופה אנטי-פסיכוטית. לדבריה, היא לא

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

1 יודעת מה גרם להחמרה במצבה של XXX. היא הבהירה שבדקה את XXX במסגרת
2 מרפאה דחופה, בדיקה מצומצמת שבאה לשלול מקרים דחופים שמצריכים התערבות
3 מידית וכי לא מדובר בתהליך של קבלה ושל טיפול.
4

ד"ר XXX:

49. הנ"ל מנהלת שירות לגיל הרך בבית החולים XXX. באמצעותה הוגשו מספר דוחות
8 שנערכו על ידה בהתייחס לקטינים (ת/14). היא העידה בישיבה מיום 16.7.19 במענה
9 לשאלותיה של עוה"ד קפלן שXXX הופנתה אליה לטיפול בשל התנהגות תוקפנית בבית
10 ובמסגרת. היא סיכנה את עצמה בכך שברחה לכביש והתנהגה באופן אימפולסיבי.
11 לדבריה, היא מטופלת עד היום. לעמדתה של העדה, ברור שהחוויות הראשוניות שעברה
12 השפיעו עליה ועל כן המליצה שלא לחדש את הקשר עם משפחתה הביולוגית, שכן כל
13 שינוי וחוסר יציבות משפיעה על מצבה הרגשי של XXX. גם ביחס לXXX העידה שהגיע
14 בשל התנהגות תוקפנית והיה מטופל עד כיתה א'. גם לגבי התגלו הפרעות קשב וריכוז
15 ובנוסף מרכיב ביולוגי אשר הצריך החזקה יותר ברורה, מקום בטוח וגבולות ברורים.
16 במענה לשאלותיה של עוה"ד ברזילי, השיבה שאין קשר בין הקטינים לבין הוריהם וכי
17 ההורים לא ממלאים תפקיד הורי. הנ"ל לא ידעה לענות על שאלת הקשר בין הקטינים
18 לבין עצמם וכן בין הקטינים לבין הסבתא.
19

סיכומם של דברים בשאלת הכרזת הקטינים כבני אימוץ:

50. בהתייחס לאם - כאמור, האם הביעה הסכמתה להכרזת הקטינים כבני אימוץ כלפיה
23 וטענותיה התמצו בשאלת סוג האימוץ בלבד. גם המומחית מציינת בעמוד 6 לחוות דעתה
24 שגם האם עצמה לא מצפה לתיקון המצב או להחלמתה וברור לה שאין לה יכולת לגדל
25 את הקטינים. למעלה מן הצורך יוסף כי נסיבות חייה המצערות של האם, מצבה הנפשי
26 והתעסוקתי והיעדר תפקודה הן כלפי הקטינים והן כלפי ילדיה הנוספים, הכול כעולה
27 מתוך חומר הראיות שהונח בפניי, כל אלה מעידים כי למרבה הצער הוכחה כלפי האם

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלות יים סגורות -

- 1 עילת האימוץ הקבועה בסעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים. מעדותם של פרופי XXX
- 2 (מנהל מחלקה בבית החולים XXX אשר חתום על סיכום אשפוז של האם מחודש מאי
- 3 2016 – ת/12) וכן של פרופי XXX (מנהל מחלקה 5' בבית החולים XXX, ערך סיכום
- 4 אשפוז מיום 8.11.18 שמתייחס לאם – ת/15), עולה בבירור חומרת ההפרעה הנפשית
- 5 ממנה סובלת האם והיותה כרונית, כאשר יש סיכוי גבוה שבעתיד תגיע שוב למצב של
- 6 אשפוז. עוד הוכח כי ניתנו לאם עזרה וסיוע על ידי שירותי הרווחה בהיקף נרחב מאז
- 7 לידת הקטינים וחרף זאת לא עלה בידיה לדאוג לקטינים בשל מצבה ואין סיכוי כי
- 8 התנהגותה או מצבה של האם, ישתנו בעתיד הנראה לעין. יוער כי מתוך 9 ישיבות
- 9 שהתקיימו, נכחה האם בשלוש ישיבות בלבד בתאריכים הבאים: 30.4.18, 7.2.18 ו-
- 10 5.2.19. עובדה זו מהווה נדבך נוסף המעיד על שיתוף פעולה חלקי של האם עם ההליכים
- 11 המתנהלים בפני בית המשפט בעניינם של הקטינים וכן מעיד הדבר על העדר יכולת
- 12 התמדה מצידה. כל אלה, מחזקים את המסקנה בדבר היעדר מסוגלותה לגדל את
- 13 הקטינים. בפן הדיוני יוער כי האם לא הגישה תצהיר עדות ראשית מטעמה וממילא, לא
- 14 נחקרה על גרסתה בעניין הבקשה.
- 15
- 16 **בהתייחס לאב** - טענותיו כנגד חוות הדעת של מכון שלם נטענו בשפה רפה וגם בהתייחס
- 17 אליו, ניכר כי עיקר טענותיו נסובו סביב שאלת סוג האימוץ. למעלה מן הצורך יוער כי
- 18 אינני מייחסת חשיבות רבה לטענה לעניין פגיעה מינית של האב כלפי הקטינים, שכן גם
- 19 אלמלא פגיעה כאמור, הוכח בבירור שאין לו מסוגלות הורית לגדלם. לכל אלה יש להוסיף
- 20 את העובדה שהאב סרב לשתף פעולה בעריכת בדיקת מסוגלות הורית וכן שנוכחותו בבית
- 21 המשפט במהלך הדיונים הייתה חלקית בלבד (מתוך 9 ישיבות שהתקיימו כאמור, הוא
- 22 התייצב לשלוש ישיבות בלבד אשר התקיימו במועדים הבאים: 30.4.18, 11.12.18 ו-
- 23 5.2.19. עובדות אלה, גם הן מהוות נדבך נוסף המעיד על שיתוף פעולה חלקי של האב עם
- 24 ההליכים המתנהלים בפני בית המשפט בעניינם של הקטינים וכן מעיד הדבר על העדר
- 25 יכולת התמדה מצדו. כל אלה, מחזקים את המסקנה בדבר היעדר מסוגלותו לגדל את
- 26 הקטינים. בפן הדיוני יוער כי האב הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו באיחור ואולם, לא
- 27 התייצב לדיון שנקבע ליום 16.7.19 לצורך חקירה על תצהירו ובפועל, לא נחקר.
- 28

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

טובת הקטינים:

51. משקבעתי כאמור כי התקיימה ביחס לשני המשיבים עילת האימוץ הקבועה בסעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים, השלב הבא שעליי לבחון הינו שאלת טובתם של הקטינים, זאת בהתאם להוראת סעיף 1ב' לחוק אימוץ ילדים. הקטינים נשוא ההליך שבפני הינם כיום כבני 8 ו-10 שנים. בראשית חייהם הם חוו הזנחה קשה, אלימות בין הוריהם, חוסר תפקוד של האם, נוכחות נעדרת של האב ומעברים בין משפחות עד לשילובם בבית המשפחות האומנות, שם הם שוהים כיום. הקשרים של הקטינים עם המשיבים לאורך השנים היו לא רציפים ודלים. מצב הדברים המתואר לעיל נתן את אותותיו בקטינים ושניהם מצויים בתהליך ארוך ומתמשך של שיקום מצבם, תוך קבלת טיפולים פסיכיאטריים ורגשיים. במצב הדברים האמור שוכנעתי שטובתם של הקטינים כי יוכרזו כבני אימוץ כלפי המשיבים ויזכו לגדול בבית משפחה קבועה ויציבה שתוכל ליתן מענה לצרכיהם המורכבים. נוכח הליקויים הרבים בתפקודם של המשיבים, אינני סבורה שיש עוד מקום להמתין לשיפור במצבם. זמנם של הקטינים יקר, אין מקום להותיר את עתידם תלוי על בלימה ויש לשאוף לאפשר להם יציבות, קביעות וביטחון מוקדם ככל האפשר אצל המשפחות האומנות המגדלות אותם ואשר יאמצו אותם בהמשך. כעולה מחומר הראיות שהונח בפניי זוהי עמדת גם כלל גורמי הטיפול אשר טיפלו במשפחה וכן עמדתם של המומחים. אשר על כן, הנני מכריזה על הקטינים כבני אימוץ כלפי הוריהם, המשיבים.

סוג האימוץ:

52. השאלה האחרונה שנותר לדון בה הינה שאלת סוג האימוץ – האם אימוץ סגור, או אימוץ פתוח.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

- 1 53. סעיף 16 (1) לחוק אימוץ ילדים, מאפשר לבית המשפט לצמצם את תוצאות האימוץ
2 ולהותיר זיקה בין הקטין לבין הוריו הביולוגיים.
3
- 4 54. תקנה 280 א (א) לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד- 1984 הרלבנטית לענייננו קובעת
5 כדלקמן:
6 "לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, או המשיב ידון בית המשפט בשאלה אם טובת
7 הקטין, בנסיבות המקרה, מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ ויקבע בצו להפרזתו של
8 הקטין כבר אימוץ אם טובת הקטין מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ אם לאו, ואם כן-
9 באילו דרכים".
10
- 11 55. ככלל, דגם האימוץ הרגיל בדין הישראלי הוא מודל של אימוץ סגור לפיו מנותק עם מתן
12 צו האימוץ הקשר בין הקטין לבין הוריו הביולוגיים (ראו: בע"מ 5807/10 פלונית נ'
13 היועמ"ש [פורסם בנבו] (26.9.10) בפסקה 8), ואולם, המחוקק פתח את האפשרות
14 ל"אימוץ פתוח" במקרים מתאימים (ראו: בע"מ 1998/14 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם
15 בנבו] (1.6.14) בפסקה ט"ז).
16
- 17 56. בית המשפט העליון עמד על יתרונותיו ועל חסרונותיו של האימוץ הפתוח לעומת האימוץ
18 הסגור. כך, בין היתרונות נימנו העובדה כי האימוץ הפתוח מספק לקטין מידע על מוצאו
19 ועל זהותם של הוריו הביולוגיים, כי האימוץ הפתוח מפחית מרגשות האשם והתסכול
20 שבמסירת ילד לאימוץ ומאפשר להורים הביולוגיים תחושת מעורבות בחיי הילד, וכי
21 ההורים המאמצים מספקים באמצעות האימוץ הפתוח מידע לילד על הוריו הביולוגיים
22 דבר שעשוי להפחית מתחים ולחזק את הקשר ביניהם לבין בנם המאומץ. מנגד, נמנו
23 חסרונותיו של האימוץ הפתוח, וביניהם, החשש לפגיעה באפשרות ליצור קשר מלא והדוק
24 בין ההורים הביולוגיים והמאמצים, חשש להעמדת הקטין במשבר נאמנויות לאור יחסיו
25 עם שני זוגות ההורים, סכנה לתחרות בין ההורים אשר עלולה לפגוע בקשרי ההורים
26 המאמצים עם הקטין, חשש מפני ניגודים תרבותיים וחברתיים שיקשו על יצירת קשר
27 והידברות בין כל המעורבים, וחשש במקרים מסוימים מהיחשפות הקטין לנסיבות לידתו

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י ס ס ג ו ר ו ת -

- 1 ומסירתו לאימוץ (ראו: דברי כב' השופטת ע' ארבל בבע"מ 778/09 היועמ"ש נ' פלוני
- 2 [פורסם בנבו] (14.9.11) (בפסקה 61 לפסק הדין).
- 3
- 4 57. העמדה אשר אומצה על ידי בית המשפט העליון הינה כי האימוץ הסגור הינו **הכלל** בעוד
- 5 שהאימוץ הפתוח הינו **החריג**. נקבע כי כל עוד לא הונחה תשתית מחקרית מספקת באשר
- 6 ליתרונותיו וחסרונותיו של האימוץ הפתוח יש לדבוק בעמדה זו (ראו: דברי כב' השופטת
- 7 ע' ארבל בבע"מ 778/09 היועמ"ש נ' פלוני [פורסם בנבו] (14.9.11) (בפסקה 62 לפסק הדין).
- 8 הלכה היא כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו ויצמצם את הניתוק בין הילד ובין
- 9 משפחתו הביולוגית רק במקרים חריגים ובהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.
- 10 הלכה זו מבוססת על עיקרון טובת הילד ויוצאת מן ההנחה שככלל טובתו טמונה בביסוס
- 11 מסגרת חיים יציבה עם הוריו המאמצים (ראו: דנ"א 6211/13 היועמ"ש נ' פלונית [פורסם
- 12 בנבו] (23.12.13)), התמזגותו המלאה של הילד המאומץ עם משפחתו החדשה וניתוקו
- 13 המוחלט ממשפחתו הטבעית (ראו: דברי השופטת א' פרוקציה בבע"מ 1845/07 פלונית נ'
- 14 היועמ"ש [פורסם בנבו] (16.4.08) בסעיף 18 לפסק דינה).
- 15
- 16 58. כב' השופט רובינשטיין ציין בבע"מ 2738/13 פלוני נ' היועמ"ש [פורסם בנבו] (16.6.13) כי:
- 17 **"לא הייתי רוצה לראות קטגוריות את האימוץ הסגור ככלל פסיקתי, אלא כהכרח**
- 18 **המציאות במקרים רבים, וככזה לא יגונה..."**. כמו כן, בבע"מ 10791/05 (פורסם בנבו),
- 19 נקבע על ידו כי **"ייתכן שנושא האימוץ 'הפתוח' טעון חשיבה 'פתוחה' בעולם**
- 20 **משתנה"**.
- 21
- 22 59. הלכה היא כי כלל "האימוץ הסגור" אינו "כלל ברזל" ועל כל מקרה להיבחן פרטנית
- 23 לנסיבותיו (ראו: רע"א 7535/11 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם בנבו] (29.1.12)).
- 24
- 25 60. יש הסבורים כי חוק האימוץ מחייב בחינה מחודשת תוך התאמתו למציאות כיום. ראו
- 26 לעניין זה פסק דינו של חברי, כב' השופט א' גבזון, באמ"צ (ב"ש) 49/15 ב"כ היועמ"ש נ'
- 27 אלמונית [פורסם בנבו] (11.8.16) אשר קרא למחוקק לבחון בחינה מחודשת של סוגיית
- 28 האימוץ הפתוח נוכח המציאות המשתנה, כאשר כל מקרה ייבחן לגופו ולפי נסיבותיו

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

- 1 מבלי לקבוע מראש "כלל וחריג לכללי". ראו גם אמצ' 42093-01-15, כב' השופטת תמר
- 2 סנונית פורר, בית משפט לענייני משפחה מחוז ת"א (פורסם במאגר נבו).
- 3
- 4 61. גם בכל הנוגע לסוגיית האימוץ הפתוח, כידוע, רק במקרים חריגים יסטה בית המשפט
- 5 מהמלצת המומחים בנושא זה (ראו: בע"מ 4259/06 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם בנבו]
- 6 ((13.7.06)).
- 7
- 8 62. בית המשפט העליון עמד על שלוש מסגרות של שיקולים לבחינת האפשרות לצמצום
- 9 תוצאות האימוץ (ראו: בע"מ 3741/11 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם בנבו] (14.9.11):
- 10
- 11 א. שיקולים הנוגעים להורים הביולוגיים - בעת בחינת האפשרות של אימוץ פתוח יש
- 12 לבדוק בין היתר את מסוגלותם של אלה לכבד את מערכת האימוץ של ילדם במשפחה
- 13 המאמצת, להשלים עם גבולות הקשר המוגבל עם ילדם, ולחתמווד עם הקשיים
- 14 שקשר חלקי זה עלול לעורר.
- 15 ב. שיקולים הנוגעים להורים המאמצים - נבחנת בעיקר שאלת התייחסותם של אלה
- 16 לאפשרות שמירת הקשר בין הילד לבין משפחתו הטבעית, וההשפעה שעשויה להיות
- 17 לכך על הגשמת תכליות האימוץ.
- 18 ג. שיקולים הנוגעים לקטין עצמו - נפסק כי הוא הוא השיקול העיקרי. במסגרתו נבחנת
- 19 התועלת העשויה לצמוח לקטין המאומץ מקיום קשר עם הוריו הטבעיים.
- 20
- 21 בין השיקולים השונים במסגרות השונות ישנם קשר הדוק והקרנה הדדית (ראו: בע"מ
- 22 1845/07 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם בנבו] (16.4.08)).
- 23
- 24 63. בעניינו, ב"כ היועמ"ש מבקש לאמץ את המלצות גורמי הטיפול בעניין זה, כמפורט
- 25 בפסקה 12 שלעיל. האפוטרופא לדין מצטרפת לעמדת ב"כ היועמ"ש בנדון. מנגד, האם
- 26 מבקשת לצמצם את תוצאות האימוץ כמפורט בפסקה 13 שלעיל והאב, כמפורט בפסקה
- 27 14 שלעיל.
- 28
- 29

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

עו"ס הגב' XXX:

63. הנ"ל עו"ס על פי חוק אימוץ ילדים הגישה 3 תסקירים- האחד מיום 7.9.17 אשר צורף לבקשה, השני מיום 19.12.17 והשלישי מיום 4.6.18.

בתסקיר הראשון – גוללה עו"ס באריכות את קורות חייהם של הצדדים והקטינים. לדבריה, התפקוד של שני ההורים לקה בחסר לאורך שנות חייהם של הקטינים והן התקשו לספק לקטינים סביבה בטוחה ויציבה שתדאג לצרכיהם. הדבר מקבל משנה תוקף נוכח מצבם של האחים הגדולים, XXX ו XXX אשר הוצאו ממשמורתם והם מסודרים במסגרות חוץ ביתיות. הקטינים סובלים מקשיים רגשיים והם נמצאים בטיפול רגשי מתמשך. נוכח האמור לעיל, המליצה עו"ס להכריז על הקטינים כברי אימוץ כלפי הוריהם. לעמדתה, טובתם הינה בהכרזתם כברי אימוץ לאור העובדה שהוריהם אינם מסוגלים לגדלם ואין סיכוי כי הדבר ישתפר בעתיד הנראה לעין.

בתסקיר השני – מתארת עו"ס בהרחבה את מצבם של הקטינים אשר מצויים בשלב רגשי ושבירי בחייהם, נוכח מורכבות סיפור חייהם. על כן, לעמדתה חשוב לשמור כמה שיותר על שגרת חייהם ואין מקום להעמיס על עולמם הפנימי דמויות נוספות, גם אם מדובר בהוריהם הביולוגיים. הדברים אמורים בהתייחס לדפוסי התנהגותו של האב אשר מתקשה להיות קשוב לצרכי הקטינים וכן בשים לב לכך שהאם סובלת ממחלת נפש. נוכח האמור לעיל, סברה העו"ס שחידוש הקשר בין האב לבין הקטינים אינו משרת את טובתם של הקטינים. לעמדתה, ההפך הוא הנכון והיא המליצה להשאיר את המצב על כנו.

בתסקיר השלישי – שבה ותיארה עו"ס את מצבם של הקטינים. נוכח מורכבות סיפור חייהם, מצבם השבירי והקשיים עימם הם מתמודדים, סברה עו"ס כי חידוש הקשר בין הקטינים לבן האם והאחים XXX ו XXX אינה משרתת את טובתם של הקטינים בשלב זה. יחד עם זאת המליצה על שימור הקשר המתקיים בין הקטינים לבין הסבתא בתדירות של שלושה מפגשים בשנה.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בבירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 64. עמדתה המקצועית של עו"ס לא נסתרה בהקירתה הנגדית בישיבה שהתקיימה ביום
- 2 11.12.18. היא עמדה על עמדתה לעניין האימוץ הפתוח אל מול הסבתא, בתדירות כפי
- 3 שהמליצה וכן עמדה על עמדתה לעניין אי חידוש הקשר בין האחים בינם לבין עצמם. היא
- 4 העידה בעמוד 12 לפרוטוקול הדיון מיום 11.12.18 כדלקמן:
- 5 "כשילדה גדלה בצל אמא חלשה שישנה רוב שעות היממה, לא מתפקדת כאמא ולא
- 6 נותנת אמפתיה ולעמוד בתפקידה ההורי הבוגר, ילדים קטנים מפתחים פנטזיות שאמא
- 7 תשתקם במרוצת הזמן. זה פנטזיות מנותקות מהמציאות. זה ילדים. זה כמיהות. יש
- 8 פערים בין כמיהה לבין מה שאנו המבוגרים יכולים לראות. זה המקום המגורה אצלה,
- 9 הכמיהה של תיקון הבית, של אולי שבסופו של יום נתאחד כאחים, הדברים יסתדרו,
- 10 האמא תעמוד על הרגליים. XXX במקרה הזה גילתה אצל XXX את הפנטזיה הזאת.
- 11 בפער גדול מהמציאות, לאור הממצאים הקליניים של האמא, לכן הילדה הייתה מאד
- 12 מגורה וזה הציף את הפנטזיות האלה. הן לא מטיבות עם XXX. הן מציפות אותה,
- 13 מבלבלות אותה.
- 14 ש. יש דרכים להתמודד עם פנטזיה כזו?
- 15 ת. להרחיק אותם מגירויים לא מציאותיים, מהצפות כאלה. להרחיק מהצפה כזו ולתת
- 16 מענה ופשר למשמעות של התכנים שהיא חשופה אליהם. המענה והפשר האלה היא
- 17 יכולה לקבל דרך הורי האומנה והמפגשים הטיפוליים שהיא זוכה להם במסגרות
- 18 השונות. המרחקים עצמם נותנים לילדה להתאושש ולווסת את עצמה בחזרה. הפשר
- 19 והמשמעות של גורמי הטיפול ושל הורי האומנה שנותנים לה וההסבר של מציאות
- 20 חייה, של הסיפור חיים המורכב, היא זקוקה להמון מעטפת, הסבר, תיווך של מה זה
- 21 סיפור החיים המורכב של XXX כדוגמא. כנ"ל לגבי XXX. שאת גדלה בבית שהוא לא
- 22 הביולוגי שלך, שיש לך הורים ביולוגיים כאלה וכאלה, ושהמוקד הוא עתיד הילדה,
- 23 שתקדיש את המשאבים שלה לא לטפל בהורים הביולוגיים ולא לפנטז על לחזור לבית
- 24 שהוא פוגעני, ששם אותה במצבים מסוכנים מאד. הילדים ממשיכים לשלם מחיר. הם
- 25 עדיין לא מווסתים, זקוקים לטיפול כנראה לכל החיים."

המומחית:

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 המומחית מציינת שהאם מכירה בכך שאינה מסוגלת לגדל את הקטינים, אולם עדיין
- 2 רוצה לראותם והשאלה היא האם זה טובתה. בעניין זה, משיבה המומחית כדלקמן:
- 3 "לנוכח העובדה שלמשך רוב חייהם לא ראו הילדים הצעירים את אמם, כניסתה בחזרה
- 4 לחייהם מהווה הפרה בסטטוס קוו של שיגרת גידולם ולשם כך צריכות להיות סיבות
- 5 מיטיבות וחיוניות מבחינתם של הילדים. מתוך ממצאי האבחון ניתן לשער שיתכן
- 6 וXXX לא תזיק (ביודעין) לילדיה, אך התועלת עבורם ממפגש זה, קרוב לוודאי, תהיה
- 7 מועטה בלבד, זאת מאחר והאימהות של XXX הנה ריקה ופסיבית והסביבה האנושית
- 8 שהיא מספקת אינה מספיק פעילה וחיה, אלא דוממת. היא סגורה בתוך עצמה ומציגה
- 9 קושי בולט "להושיט יד" לעולם, כך שסביר להניח שבמפגש ביניהם הילדים הם אלו
- 10 שיצטרפו לחפש את הקשר האקטיבי עמה ולספק את החיוניות לאמם. XXX לא תוכל
- 11 להיות, ולו זמנית, כוח חי בקשר עם ילדיה ולא תהווה מקור למילוי וחיוניות עבורם.
- 12 עולה השערה נוספת והיא שכוחם של מנגנוני הכחדת החיים הפועלים בתוכה, יפעילו
- 13 אותה (באופן לא מודע) לסחוף גם את ילדיה לשם. כמו כן, חסר לה מרחב לחשוב את
- 14 ילדיה וכוחות אקטיביים להזדהות עמם, להבין את מצבם ואת מקומה מול זה. מאחר
- 15 שכך, יתכן ולא תצליח לתת את ברכת הדרך להשרשתם המלאה במשפחותיהם.
- 16 מתוך כך ההמלצה היא לאימוץ סגור.
- 17 מדובר בהמלצה שנה שבר גדול עבור XXX כיון שהיא מחזיקה בפנטזיה שילדיה
- 18 ימשיכו להיות דמויות אנושיות בחיים שלה ויהיה לה קשר ממשי איתם. ניתן להבין
- 19 מזוה XXX רוצה להשאיר "פתח" באימוץ ואת הקושי והכאב על "חיסול" הפנטזיה,
- 20 שהויתור עליה כרוך בקבלת סופיות המצב. עם זאת, למעשה, אין לה קשר אמתי
- 21 וממשי אתם ובפועל אין כל ערובה לכך שהיא תוכל לממש את הפנטזיה ברגע שתהפוך
- 22 למציאות. להיפך, מידת הסבירות מורה על כך שXXX, למרבה הצער, לא תוכל לעמוד
- 23 ולהתמודד עם המפגש האמתי. ניתן לומר שXXX נמצאת כיום במלכוד רגשי טראגי
- 24 שבו היא אינה יכולה לוותר על הפנטזיה על ידי מימושה וגם אינה יכולה לוותר על
- 25 הפנטזיה על ידי אי מימושה".
- 26

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

66. גם עמדתה המקצועית של המומחית לא נסתרה בחקירתה הנגדית בישיבה מיום 5.2.19.
- היא העידה בעמוד 2 לישיבה הנ"ל כדלקמן:
- "קודם כל גם בשביל לקיים קשר מוגבלת במסגרת אימוץ פתוח צריך איזה שהיא קונסטלציה אימהית. מה שאני ראיתי באבחון זה שמבחינת XXX, התבנית הזאת בפנים היא תבנית שהיום ריקה. כלומר, אימהות פאסיבית. XXX מאד משוכללת בתוך עצמה. בסיטואציה כזו שבו ילדים רואים בצורה דלילה את האם הביולוגית, מוטל על האם לעשות את המאמצים העיקריים לקיים את הקשר. צריך משהו אקטיבי, זה אחד. הדבר השני זה שהורה שהוא נמצא בסיטואציה של אימוץ פתוח הוא צריך לשאת בראש את המורכבות של המצב הזה עבור הילדים. הבלבול של השייכות, לזהות. ילד מאומץ צריך בעצמו לעבד את הנושאים האלה וראוי ורצוי שיעבד. כשעושים את זה בתוך המסגרת הקבועה של המשפחה היציבה שהקשר איתה רציף, יותר קל לעשות את זה מאשר במפגש ספורדי. הנימוק השלישי קשור בזה שבכל זאת, ברמה יותר עמוקה, יש ל-XXX קושי לתמוך באימוץ של הילדים. כלומר, יש רמה מסוימת שהיא מבינה וגם אומרת, אני לא יכולה לגדל את הילדים. אבל לתת באמת את ברכת הדרך הסופית, באמת לשלוח אותם למשפחות שלהם, עם גישה חיובית ותומכת מצידה, זה אני חושבת שהיא לא תצליח לעשות, היא תתקשה לעשות. לכן היא יכולה לבלבל אותם. אני באמת חושבת שהדבר העיקרי הוא שעבור XXX הילדים קיימים בפנטזיה ולא בממשות. מעבר לזה שהיא לא ראתה אותם בפועל יותר מ-3 שנים, גם בראיון שדיברתי איתה, הם לא היו בראש שלה. היא לא זכרה תאריכי לידה, לא גילאים, היא באמת מבחינתה היא אוהבת אותם אבל הם לא באמת דמויות אמיתיות וממשיות במינד שלה, בראש שלה. לכן, אני חושבת שזה יותר צורך של XXX וזה לא לטובתם של הילדים".
94. המומחית אישרה שהמלצותיה גובשו שלא על יסוד בדיקתם של הקטינים והסבירה כדלקמן, בעמוד 2 לפרוטוקול הדיון הנ"ל:
- "לעשות אינטראקציה זה ממש לא רלוונטי כי אין ביניהם קשר, זו תהיה סיטואציית זר. החומר שנשלח אליי גם טרום האבחון וגם לאחריו, הוא מראה ששני הילדים הצעירים XXX ו-XXX הם ילדים לא מאד חזקים, יציבים בגפם. לשניהם יש בעיות.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 לכן אני כבר יכולה להגיד שזה סיטואציה שלא תהיה בריאה עבור הילדים, הם עם קושי
- 2 שלהם, XXX עם הקושי שלה, זה מפגש שלא תהיה בו תועלת. יכול להיות שבמקרה
- 3 הטוב, לא יהיה נזק. גם בזה אני לא בטוחה. לא בגלל XXX אלא לאור האישיות של
- 4 הילדים. אבל תועלת לא תהיה. XXX לא תזיק בידועין אבל אני לא רואה תועלת
- 5 מבהינת הילדים".
- 6
- 7 67. המומחית התייחסה בהמשך עדותה להבדל בין קיום קשר באומנה ובין קיום קשר
- 8 באימוץ והסבירה, בעמוד 4 לפרוטוקול הנ"ל בדלקמן:
- 9 "אני הסתכלתי על הדוחות לגבי המפגשים. זה לא אומר משהו על איכות הקשר. למשל,
- 10 הדפוסים שדיברתי עליהם ממש מופיעים עם XXX. היא פאסיבית ולא מצליחה
- 11 להיענות לצרכים שלו. עם XXX ראיתי שהמפגשים יותר טובים, יותר רגועים. עדיין
- 12 לגרסתי, יש הבדל בין משפחת האומנה לילדים המיועדים לאימוץ. יש הבדל מבהינת
- 13 הילדים, במצבם הנפשי. במצב של אימוץ, הקשר עם ההורה הביולוגי הוא הרבה יותר
- 14 עדין ומורכב ונתון לפגיעה מבהינת הילדים. לא אקטיבית, אבל בלבול. ערעור הביטחון.
- 15 הרבה פעמים יש מצב שהם מרגישים שהם צריכים לקחת חסות על ההורה הביולוגי
- 16 במקום שהוא יתאים את עצמו אליהם. זה מצב מאוד מורכב שמי שצריך לקחת על עצמו
- 17 את האחריות למותאמות, זה הורה. ולפי האישיות אני רואה שאין לה את הכלים
- 18 האלה".
- 19
- 20 68. ובהמשך, בעמוד 5 לפרוטוקול הנ"ל העידה:
- 21 "אני חושבת שהסיכון והנטל על הילד, יהיה רב מהתועלת. אני אפרט. מדובר על נתק
- 22 בין האם ובין שני הילדים הצעירים. את ההתקשרות שלהם הם עשו עם מישהו אחר.
- 23 זה בעצם ליצור קשר מחדש עם מישהי שהיא אמם הביולוגית אך בשבילה היא זרה
- 24 לגמרי. מאחר והם מתמודדים כבר עם שאלות של שייכות וביטחון בהתקשרות, כניסה
- 25 של דמות כזאת חדשה לחיים, יכולה בהחלט לסדוק את מה שהם השיגו עד עכשיו, את
- 26 היציבות, תחושת הביטחון והשייכות שזה לא פשוט, אני קראתי את החומר, זה לא
- 27 פשוט בשבילם. יש חלל גדול בקשר בין שני הילדים הצעירים לאמם. כמו שאמרתי, זה
- 28 חלל גדול וסיטואציה מאוד מסובכת, גם לXXX כמוכן. כואבת ומסובכת. למלא את החלל

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 הזה פירושה אישיות אקטיבית, חושבת, שיכולה לעבד את הרגשות שלה ולדמיין מה
- 2 הרגשות של הילדים על מנת לעשות מותאמות מרבית לקשר".
- 3
- 4 69. כשנשאלה האם לאם יש אישיות מותאמת להחזיק את הקשר, השיבה בשלילה.
- 5
- 6 המומחה:
- 7
- 8 70. בחוות דעת המומחה הומלץ ביחס לשני הקטינים לשקול לחיוב אפשרות של שמירה של
- 9 פתח לקשר עם המשפחה הביולוגית בצורה של מספר מפגשים בשנה עם סבתם ובינם לבין
- 10 עצמם. התדירות שהומלצה למפגשים בין הקטינים בנוכחות הסבתא הינה, שלושה
- 11 מפגשים בשנה. אשר לXXX, הומלץ כי מספר המפגשים בינה לבין הסבתא, ייקבע
- 12 בהתאם לצרכיה ולמצבה ואין מניעה למספר מפגשים מעבר למפגשים עם אחיה והסבתא.
- 13
- 14 71. המומחה נחקר על חוות דעתו בישיבה מיום 5.2.19 והעיד, בעמוד 12-13 לפרוטוקול הנ"ל
- 15 כדלקמן:
- 16 " למרות שלא בדקתי את שניהם, אני לא רוצה להגיד אמירות חותכות על דבר שלא
- 17 בדקתי, זה קצת יומרגי. אני סבור שזו תהיה מעמסה גדולה מדי על XXX וXXX. זו
- 18 ההתרשמות שלי. מההיכרות עם XXX וXXX, ממה שראינו, זה לחדש וליצור קשר
- 19 שבעבר היה גם קשר לא פשוט, היו קשיים כאלה ואחרים. להתחיל לייצר, אפילו פעם
- 20 בשנה, זה נראה לי מעמסה שנכון להיום בהתרשמות שלנו, הייתי נמנע מלשים את
- 21 הילדים בסיטואציה".
- 22 ובהמשך, בעמוד 14 העיד:
- 23 "השאלה נוגעת למפגש עם ההורים. צריך להבחין בין העיסוק המנטלי של XXX.
- 24 XXX היא ילדה מאד מאד נבונה. ברמה מעל הממוצע. ברמה הקוגניטיבית קודם כל.
- 25 המורכבות הרגשית שלה בהתאם, מורכבת מדי. היא מאד עסוקה בכל דבר, כל דבר
- 26 היא צריכה לדעת עד הסוף. היא מתעסקת בשאלות האלה. האם אנחנו צריכים לתרגם
- 27 את זה לכך שהמשפחה או שיש יתרון או יהיה יתרון לXXX, למשל מלחדש את

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

1 המפגשים האמא, שהיא אומרת שאמא חולה וצריכה להבריא. אנחנו רואים שהיא
2 מתעסקת בזה. נגיד ככה, אני רואה בזה היום דברים שקשורים להליכים טיפוליים עם
3 XXX, שהיא תעבור, שתעבד את זה בצורה כזו או אחרת. לבוא היום ולהגיד לXXX,
4 להעמיס עליה את הקשר באופן מעשי, אנחנו נוסיף מורכבות יתר למורכבות שהיא כבר
5 מתמודדת איתה. היא צריכה לעשות סדר, זה נכון. היא תשמור על קשר עם אחיה, אולי
6 גם עם הסבתא. אבל מעבר לזה, זה עומס יתר. זה לא עולה בקנה אחד עם הצרכים".

7
8 72. שוכנעתי כי יש ליתן תוקף מלא להמלצות המומחים, כאשר המלצותיהם מתיישבות
9 האחת עם האחרת ומשהמלצות אלה לא נסתרו ועל כן לא מצאתי הצדקה לצמצום
10 תוצאות האימוץ בין הקטינים לבין מי מהמשיבים ולפיכך אני קובעת כי האימוץ יהיה
11 סגור.

12
13 73. אשר לצמצום האימוץ בין הקטינים ובין סבתם, מקבלת אני את המלצת העו"ס לפיה
14 האימוץ יצומצם באופן שיתקיימו 3 מפגשים בשנה, תוך הותרת שיקול דעת לעו"ס לחוק
15 אימוץ ילדים לשנות את מתכונת המפגשים בהתאם למצבם של הקטינים ולמצבה של
16 הסבתא.

17
18 74. אשר לקשר בין הקטינים לבין אחיהם הגדולים – מן החומר שהונח בפני עולה כי
19 הקטינים לא פגשו את אחיהם הגדולים מאז חודש אפריל 2017. נוכח מצבם הרגשי
20 וההתפתחותי הקשה של הקטינים XXX וXXX, וכן בהתייחס למצבם השברירי של
21 הקטינים נשוא ההליך שבפניי, לא חומלץ על צמצום תוצאות האימוץ באופן שיתאפשר
22 קשר בין האחים. מקבלת אני את עמדת העו"ס כאמור, אשר נתמכה גם על ידי ב"כ
23 היוהמ"ש ולפיכך הנני מורה על צמצום האימוץ בין הקטינים לבין אחיהם הגדולים על
24 מנת שבעתיד, במידה ומצבם של הקטינים ומצבם של האחים הגדולים יאפשר זאת, ניתן
25 יהיה לקיים קשר בין האחים, זאת בליווי ובפיקוח עו"ס לחוק אימוץ ילדים ועל פי שיקול
26 דעתה. לעת הזו, שוכנעתי כי נכון יהיה להניח לכל אחד מארבעת הקטינים להתמודד עם
27 חוויות חייו ועם הקשיים הניצבים בפניו בחיי היום-יום מבלי להטיל עליו מעמסה נוספת
28 הכרוכה בשימור הקשר הביולוגי עם אחיו.

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- בדלתיים סגורות -

1 האמור לעיל אינו קובע הסדרי קשר לעת הזו ומנגד משמר אפשרות של יצירת קשר בין
2 האחים בעתיד, ככל שמצבם יאפשר זאת. תוצאה זו מתיישבת בעיני באופן המיטבי
3 ביותר עם טובתם של הקטינים.
4

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני מורה כדלקמן:

75. הנני מכריזה על הקטינים כבני אימוץ כלפי המשיבים, זאת לאחר שהוכחה ביחס לכל
10 אחד מהם עילת האימוץ הקבועה בסעיף 13(א)(7) לחוק אימוץ ילדים.

76. תוצאות האימוץ כלפי המשיבים לא יצומצמו והאימוץ יהיה סגור.

77. אשר לקשר בין הקטינים לבין סבתם – הנני מורה על צמצום תוצאות האימוץ באופן
15 שישמר קשר בין הקטינים לבין סבתם וכן בין הקטינים בינם ובין עצמם באמצעות קיום
16 מפגשים 3 פעמים בשנה, זאת בכפוף למצבם של הקטינים וצרכיהם ומצבה של הסבתא
17 ותוך מתן שיקול דעת לעו"ס לחוק אימוץ ילדים לשנות מתכונת זו.

78. אשר לקשר בין הקטינים לבין אחיהם הגדולים – הנני מורה על צמצום תוצאות האימוץ
20 על מנת שבעתיד, במידה ומצבם של הקטינים ומצבם של האחים הגדולים יאפשר זאת,
21 ניתן יהיה לקיים קשר ביניהם, בליווי ובפיקוח עו"ס לחוק אימוץ ילדים ועל פי שיקול
22 דעתה.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים ותסגור התיק.

ניתן והודע היום, כ"ח תמוז תש"פ (20 יולי 2020), בהעדר הצדדים.

שושנה ברגר,
שופטת בכירה

בתי המשפט

אמצ 49/17
24171-09-17

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 20/07/2020

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
שופטת בכירה

- ב ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -